

Διδασκαλία της ποίησης με ΤΠΕ στο δημοτικό σχολείο

Ειρήνη Τζοβλά

Εκπαιδευτικός Π.Ε.70, etzovla@yahoo.gr

Περίληψη

Η συνεχής ανάπτυξη των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) και του Διαδικτύου τους προσδίδει μια ολοένα αυξανόμενη δυναμική και τους επιτρέπει σημαντική δυνατότητα ένταξης στην εκπαιδευτική διαδικασία. Στη συγκεκριμένη εισήγηση επιχειρείται να περιγραφεί μια ολοκληρωμένη διδακτική πρόταση που αφορά την ποίηση στο μάθημα της Γλώσσας της Γ' Δημοτικού και η οποία στοχεύει στη δημιουργική ένταξη των ΤΠΕ στη μαθησιακή διαδικασία, στην ανάδειξη της προστιθεμένης αξίας τους, στην ανάπτυξη νέων γραμματισμών και στην καλλιέργεια του κριτικού γραμματισμού. Βασική επιδίωξη της προσπάθειας είναι η ενθάρρυνση των εκπαιδευτικών να εμπλέξουν τις Νέες Τεχνολογίες στην καθημερινή τους πρακτική μέσα από τη χρήση απλών εφαρμογών που μπορούν να εξυπηρετήσουν τους παραπάνω στόχους.

Λέξεις κλειδιά: ΤΠΕ, ποίηση, διδακτική πρόταση, Γ' Δημοτικού

1. Εισαγωγή

Τα τελευταία χρόνια όλο και μεγαλύτερο ποσοστό εκπαιδευτικών εντάσσουν τις ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία (Depover, Karsenti & Κόμης, 2010), καθώς όπως υπογραμμίζεται σε σχετικές έρευνες (Mitchell Institute, 2004; Jeroski, 2005) αυτές αυξάνουν το εσωτερικό κίνητρο των μαθητών, ενισχύουν την αυτοπεποίθησή τους και μεγαλώνουν το ενδιαφέρον για το σχολείο (Ross, Lowther & Morrison, 2001) και τη σχολική εργασία. Ο Charp (1998) αναφέρει ότι το διαδίκτυο και τα web 2.0 εργαλεία παρουσιάζουν αύξηση στην ένταξή τους στη μαθησιακή διαδικασία και ο ένας στους τέσσερις χρήστες του διαδικτύου είναι μαθητής ή εκπαιδευτικός που αναζητά ιδέες και εργαλεία για να διευκολύνει τη δουλειά του.

Πιο συγκεκριμένα η χρήση του διαδικτύου και των εφαρμογών web 2.0 αναπτύσσουν την περιέργεια και τις αναλυτικές δεξιότητες των μαθητών (Braun, Femlund & White, 1998), επεκτείνουν τις εμπειρίες τους - μέσα από την τεχνολογία της εικόνας (White, 1997) - και προάγουν τη συνεργατική μάθηση, τον αναστοχασμό και την επικοινωνία (Richarson, 2006) μέσα από κατάλληλα διαμορφωμένα περιβάλλοντα. Η δυναμική των υπηρεσιών και των εργαλείων αυτών είναι τέτοια που μπορεί να τροφοδοτήσει το χώρο της εκπαίδευσης με νέες πρακτικές (Weller, Pelger, & Mason, 2005) και να διαμορφώσει μια νέα γενιά μαθητών και αργότερα πολιτών, καθώς τα

περιβάλλοντα αυτά προσφέρουν τεράστιες δυνατότητες για εκπαιδευτική και διαδικτυακή συνεργασία και δεν απαιτούν εξειδικευμένες γνώσεις.

Στο πλαίσιο συνεργασίας με το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, στην Πράξη «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» – Οριζόντια Πράξη στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», που συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και το Ελληνικό Δημόσιο συντάχθηκαν σεναρία διδασκαλίας συγκεκριμένων διδακτικών εννοιών. Η σύνταξη έλαβε χώρα στα πλαίσια κοινότητας, η οποία βασίστηκε στο μοντέλο των Κοινοτήτων Πρακτικής των Lave & Wenger (1998) και Wenger, White, & Smith (2009). Η συμμετοχή, η αλληλεπίδραση και η ανατροφοδότηση των μελών της κοινότητας στόχευε στη δημιουργία νέων διδακτικών πρακτικών, στην παραγωγή νέων αφηγημάτων για τη διδασκαλία με Τ.Π.Ε., στην εφαρμογή και αξιολόγησή τους σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες και τελικά στη διαμόρφωση νέων ταυτοτήτων εκπαιδευτικών και μαθητών. Ένα από τα σεναρία αυτά συντάχθηκε από τη γράφουσα είχε τον τίτλο «Γεια σου χαρά σου Βενετιά!» και εντάσσεται στην ενότητα του σχολικού εγχειριδίου 3.1 της Γ΄ Δημοτικού με γενικό τίτλο «Ήτανε μια φορά...».

2.1 Η ποίηση, το τραγούδι και η προσέγγισή τους με τη χρήση των Νέων τεχνολογιών

Η διδασκαλία της ποίησης στο Δημοτικό στοχεύει στην εξοικείωση των μαθητών αρχικά με τον ρυθμό και με τα παιχνίδια της γλώσσας και σε ένα δεύτερο επίπεδο, σταδιακά, στην εξοικείωση με την καταγραφή σκέψεων και συμπεκνωμένων συναισθημάτων. Μέσα από τη μελοποιημένη ποίηση, όπως αυτή παρουσιάζεται στα σχολικά εγχειρίδια, «τα παιδιά γνωρίζουν μιαν άλλη ποίηση, την ποίηση των τραγουδιών, που ασυνείδητα διαμορφώνει, σε μεγάλο βαθμό, τη δική τους αντίληψη και τα δικά τους κριτήρια για την ποιητικότητα» (Καπλάνη, 2000). Χρησιμοποιώντας ως γέφυρα αυτού του είδους την ποίηση, πρόθεση της παρούσας προσπάθειας με τη μορφή σεναρίου είναι να κατανοήσουν οι μαθητές την πολυμορφία του στιχουργικού/ποιητικού λόγου και να τον απολαύσουν, καθώς «είναι πολύ χρήσιμο να κατανοήσουν πως τα τραγούδια έχουν έναν πομπό, το συνθέτη και στιχουργό/ποιητή τους, ένα διάλυο, τη φωνή του τραγουδιστή, ένα μήνυμα, το περιεχόμενό τους δηλαδή, που είναι πολύσημο και, που πολλές φορές, αποκωδικοποιείται με τρόπο καθαρά βιωματικό και, τέλος, τους αποδέκτες τους, δηλαδή εμάς όλους» (Ζωγραφάκη & Χοντολίδου, 2007:33).

Στην παρούσα εισήγηση με αφορμή το περιεχόμενο του τραγουδιού «Γεια σου χαρά σου, Βενετιά!» και τις αντίστοιχες εργασίες του Τετραδίου Εργασιών που αναφέρονται στο σχηματοποίημα επιχειρείται να προσεγγιστεί η διδασκαλία της ποίησης με

έναν εναλλακτικό τρόπο. Γίνεται προσπάθεια μέσα από ένα ολοκληρωμένο σενάριο, το οποίο λειτουργεί ως επέκταση των δραστηριοτήτων του σχολικού εγχειριδίου να έλθουν οι μαθητές σε επαφή με τον ποιητή της «Αμοργού» Ν. Γκάτσο και τη μελοποιημένη ποίησή του, να εξοικειωθούν με την αναζήτηση τόπων σε διαδικτυακή εφαρμογή και τη χάραξη πορείας και να γνωρίσουν αυτοί το κειμενικό είδος του σχηματοποιήματος, στην ψηφιακή αλλά και συμβατική δημιουργία του οποίου το σενάριο στοχεύει να τους εμπλέξει.

Επίσης, το σενάριο αποσκοπεί στην αναγνωστική, ποιητική και μελοποιημένη απόλαυση του ποιητικού λόγου. Πιο συγκεκριμένα μέσα από την ακρόαση μελοποιημένων ποιημάτων, την ανάγνωση της «Αμοργού» και τη γνωριμία με τον ποιητή Ν. Γκάτσο στοχεύει να ωθήσει τους μαθητές να γράψουν τα δικά τους ποιήματα με τη μορφή σχηματοποιήματος, φέρνοντάς τους σε επαφή με κάποια βασικά στοιχεία της ποιητικής γραφής (στίχος, ρυθμός, μέτρο κτλ). Επειδή τα παιδιά αποφεύγουν να δείχνουν τα ποιήματά τους, επιλέχτηκε το σχηματοποίηση με σκοπό να τους απελευθερώσει από την όποια συστολή μπορεί να έχουν και τους διευκολύνει να «εκτεθούν».

Το μοντέλο διδασκαλίας της προσπάθειας αυτής ακολουθεί τη διδακτική αρχή της εξατομικευμένης υποστήριξης και φθίνουσας καθοδήγησης (fading scaffolding), που απορρέει από τη θεωρία του Vygotsky (1993) (Ζώνη Επικείμενης Ανάπτυξης).

2.2 Προϋποθέσεις υλοποίησης και αξιοποίηση των ΤΠΕ

Οι προϋποθέσεις υλοποίησης του σεναρίου για δάσκαλο και μαθητή αφορούν στην ευχέρεια χρήσης του διαδικτύου και στην εξοικείωση με την ομαδοσυνεργατική διδασκαλία. Επειδή το σενάριο εμπλέκει σειρά ιστότοπων, απαιτείται η διενέργεια ελέγχου τους κατά την περίοδο εφαρμογής του τόσο ως προς το υλικό που περιέχουν και την καταλληλότητα του περιεχόμενου τους για μαθητές δημοτικού, όσο και ως προς την ενεργή ανταπόκρισή τους. Ακόμη, προϋπόθεση αποτελεί η υιοθέτηση διδακτικών πρακτικών που προάγουν τη διερευνητική – ανακαλυπτική μάθηση, την κριτική ματιά στις πληροφορίες και την ανάπτυξη εκείνων των δεξιοτήτων που θα διαμορφώσουν διαφορετικές ταυτότητες μαθητών.

Ακόμη, οι προϋποθέσεις που αφορούν την υλικοτεχνική υποδομή της σχολικής μονάδας συνίστανται σε εργαστήριο πληροφορικής με Η/Υ, οι οποίοι μπορούν να εξυπηρετούν τον αριθμό των ομάδων και έχουν εγκατεστημένα τα προγράμματα που απαιτεί η εφαρμογή του σεναρίου και σε ύπαρξη φορητού Η/Υ με βιντεοπροβολέα, ώστε να είναι δυνατή η παρουσίαση των εργασιών των ομάδων στην ολομέλεια (EAITY, 2007).

Οι ΤΠΕ συνδράμουν στη μάθηση μέσα από την αναζήτηση πληροφοριακού υλικού, το οποίο συμπληρώνει την ψηφιακή χάραξη της πορείας που ακολουθεί το πλοίο του ποιήματος, τη χρήση διαδικτυακής εφαρμογής για τη χάραξη της πορείας του πλοίου, την εκτίμηση των αποστάσεων με τη χρήση διαδικτυακού εργαλείου, την αναζήτηση μελοποιημένων ποιημάτων του Ν. Γκάτσου, της βιογραφίας και του ποιητικού του

έργου, τη σύνδεση με ιστοσελίδες που περιέχουν σχηματοποιήματα και τη χρήση λογισμικού δημιουργίας ψηφιακού σχηματοποιήματος (IEP,2011).

Επίσης, οι ΤΠΕ συνεισφέρουν στο σενάριο και μέσα από τη δυνατότητα που παρέχουν για τη δημοσιοποίηση και ανάρτηση εργασιών σε ιστολόγιο ή/και ιστοσελίδα. Μέσα από την παραπάνω ενασχόληση οι μαθητές κατακτούν νέους γραμματισμούς και καλλιεργούν τον κριτικό γραμματισμό (ΑΠΣ – ΔΕΠΠΣ,2003). Η διάρκεια εφαρμογής του σεναρίου είναι 7 διδακτικές ώρες.

2.3 Παρουσίαση της διδακτικής πορείας του σεναρίου

Κατά την πρώτη ώρα οι μαθητές, αφού διαβάσουν δυνατά και με σωστό επιτονισμό λόγου (ρυθμός, σημεία στίξης, ομοιοκαταληξία κτλ) το ποίημα, συνδέονται με τη μουσική βιβλιοθήκη youtube για να το ακούσουν και μελοποιημένο. Γίνεται συζήτηση για τη μελοποιημένη ποίηση και την προσφορά της, για τη διαφορά ακρόασης του μελοποιημένου ποιήματος και της απαγγελίας του και για τις εικόνες που δημιουργεί το ποίημα. Επίσης, οι μαθητές εκφράζουν τα συναισθήματα και τις σχετικές εμπειρίες τους, εξηγείται σε αυτούς ότι η μελοποίηση είναι μία άλλη «ανάγνωση» του ποιήματος και στη συνέχεια οι μαθητές τραγουδούν το τραγούδι είτε παράλληλα με την ακρόασή του είτε μόνοι τους.

Ακολουθεί συζήτηση για τον δημιουργό του ποιήματος Ν. Γκάτσο και οι μαθητές συνδέονται στη διεύθυνση <http://arcadia.ceid.upatras.gr/arkadia/culture/personalities/gatsos.htm> και διαβάζουν τη βιογραφία του ποιητή και στο Σπουδαστήριο του Νέου Ελληνισμού

http://www.snhell.gr/lections/content.asp?id=7&author_id=4&page=anthology για να γνωρίσουν τη μοναδική ποιητική συλλογή του Γκάτσου «Αμοργό» και να ακούσουν ένα μικρό απόσπασμα το οποίο απαγγέλλει ο ηθοποιός Π. Φυσσούν.

Επειδή οι μικροί μαθητές της Γ΄ Δημοτικού είναι δύσκολο να κατανοήσουν τα ποιήματα της συλλογής, ο εκπαιδευτικός δε προχωρά λεπτομερώς στην ποιητική ανάλυσή της. Στόχος είναι οι μαθητές να έχουν μια πρώτη επαφή με τη συλλογή, να απολαύσουν την ανάγνωση αποσπασμάτων που ο εκπαιδευτικός θα επιλέξει και την απαγγελία του ηθοποιού. Στη συνέχεια από τις πληροφορίες που αντλούν μέσα από τη σύνδεση με σχετικές με το θέμα ιστοσελίδες μαθαίνουν περισσότερες πληροφορίες για την «Αμοργό» και έρχονται σε επαφή με γνωστά τραγούδια των οποίων τους στίχους έχει γράψει ο Γκάτσος και έχει μελοποιήσει ο Χατζηδάκης με στόχο να συνδέσουν τη συλλογή με τον ποιητή και τα τραγούδια με τους δημιουργούς τους.

Κατά την δεύτερη και τρίτη ώρα οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες 4-5 ατόμων μεικτής ικανότητας. Η κάθε ομάδα υπογραμμίζει στο ποίημα τα λιμάνια από τα οποία περνά ο ταξιδευτής, ενεργοποιεί στον υπολογιστή της την εφαρμογή www.googleearth.com, η οποία βρίσκεται εγκατεστημένη σε αυτόν, και χαράζει την πορεία του πλοίου. Στόχος είναι να κατανοήσουν οι μαθητές την έννοια της πορείας, να αξιολογήσουν την απόσταση και να μάθουν τη μονάδα μέτρησης που χρησιμοποι-

είται στα θαλάσσια ταξίδια. Ακολούθως, η κάθε ομάδα αναζητά στη διαδικτυακή εγκυκλοπαίδεια Wikipedia πληροφορίες για την ιστορία κάθε λιμανιού, επιλέγει τις σημαντικότερες από αυτές και δημιουργεί σε ένα Πρόγραμμα Επεξεργασίας Κειμένου (ΠΕΚ) ένα κείμενο 7-10 περίπου γραμμών με τις σημαντικότερες πληροφορίες κατά την κρίση της ομάδας, χωρίς να παραλείψει να αναφέρει την πηγή της κάθε πληροφορίας και να εισάγει 2-3 εικόνες του λιμανιού. Στόχος είναι αφενός οι μαθητές να επιλέξουν κριτικά μικρό αριθμό πληροφοριών από την ιστορία κάθε τόπου (γιαυτό και ζητούμε κείμενο 7-10 περίπου γραμμών) από τον τεράστιο όγκο που το διαδίκτυο προσφέρει και αφετέρου να δημιουργηθούν σωστοί και υπεύθυνοι χρήστες του διαδικτύου, οι οποίοι από αυτή την ηλικία μαθαίνουν να σέβονται την πνευματική ιδιοκτησία και εξασκούνται στην παράθεση πηγών.

Στη συνέχεια οι μαθητές αντιγράφουν το ηλεκτρονικό αρχείο του ποιήματος από την ιστοσελίδα http://www.stixoi.info/stixoi.php?info=Lyrics&act=details&song_id=704 σε νέο αρχείο με τη μέθοδο της αντιγραφής – επικόλλησης και η κάθε ομάδα δημιουργεί υπερσύνδεσμο στο όνομα κάθε λιμανιού προς το δικό τους αρχείο ΠΕΚ που δημιούργησε προηγουμένως. Έτσι αξιοποιείται η λογική του υπερσυνδέσμου. Το τελικό προϊόν της κάθε ομάδας παρουσιάζεται στην ολομέλεια από τον εκπρόσωπο που η κάθε ομάδα έχει ορίσει και γίνεται σύγκριση των πληροφοριών που η κάθε ομάδα έχει συμπεριλάβει στο κείμενο που έχει δημιουργήσει, αιτιολογώντας στους λόγους που συμπεριέλαβε τις συγκεκριμένες πληροφορίες. Στο αρχείο ΠΕΚ οι μαθητές ενσωματώνουν ως εικόνα και την πορεία του πλοίου με τις καταμετρημένες αποστάσεις που δημιούργησαν νωρίτερα, ώστε να κατανοήσουν την αίσθηση του χώρου μέσα από ένα γεωγραφικό χάρτη. Το τελικό προϊόν εκτυπώνεται και αναρτάται στον πίνακα ανακοινώσεων της τάξης. Αυτό περιλαμβάνει το ποίημα και οι ομάδες ενώνουν με κλωστές τα 4 λιμάνια με το δικό τους κείμενο. Έτσι, τους δίνεται η δυνατότητα να σχηματοποιήσουν τον υπερσύνδεσμο και να κατανοήσουν τη λογική του. Ακολούθως, οι εργασίες αναρτώνται στην ιστοσελίδα του σχολείου.

Στη συνέχεια κατά την τέταρτη ώρα κάθε ομάδα συνδέεται σε επιλεγμένες σελίδες του διαδικτύου με σκοπό να αναζητήσει μελοποιημένα ποιήματα του Ν. Γκάτσου. Από το πλήθος των τραγουδιών που δίνει η αναζήτηση «Ν. Γκάτσος» η κάθε ομάδα καλείται να διαλέξει ένα τραγούδι που της αρέσει, να το ακούσει και να γράψει στον κειμενογράφο τα λόγια του και τους συντελεστές του (σε ποια δισκογραφική συλλογή ανήκει, στιχουργό, συνθέτη, τραγουδιστή) και, αν θέλει, να το εικονογραφήσει είτε σε κάποιο λογισμικό ζωγραφικής είτε στο χαρτί. Ο εκπαιδευτικός στο σημείο αυτό εξηγεί ότι και η ζωγραφική είναι μία άλλη «ανάγνωση» του ποιήματος. Τέλος, η κάθε ομάδα παρουσιάζει στην ολομέλεια το τραγούδι που έχει επιλέξει, το διαβάσει με σωστό επιτονισμό, αναφέρει τους συντελεστές και παρουσιάζει τη ζωγραφική απεικόνισή του. Στόχος της δραστηριότητας είναι η γνωριμία με το έργο του ποιητή, η αντίληψη της πολλαπλής ανάγνωσης ενός ποιήματος, η σημαντικότητα της αναφοράς όλων των συντελεστών ενός δημιουργήματος, όπως επίσης και η ανάπτυξη ικανοτήτων παρουσίασης και υποστήριξης της δουλειάς τους από τους ίδιους τους μαθητές.

Όλες οι δουλειές των μαθητών αναρτώνται στο ιστολόγιο της τάξης ή/και την ιστοσελίδα του σχολείου, εκτυπώνονται και δημιουργείται με αυτές η ανθολογία του ποιητή.

Κατά το επόμενο δίωρο οι μαθητές καλούνται να εκτελέσουν την εργασία 4 του Τετραδίου Εργασιών (Τ.Ε) που αφορά το σχηματοποίημα και να την επεκτείνουν. Στο πλαίσιο αυτό, ενημερώνονται για τη δομή του σχηματοποιήματος από εκπαιδευτικές ιστοσελίδες και παρακολουθούν τις σχετικές δουλειές άλλων μαθητών. Στη συνέχεια καλούνται να σχεδιάσουν ένα δικό τους σχηματοποίημα είτε στο χαρτί είτε στις εφαρμογές http://www.imagechef.com/ic/word_mosaic ή <http://www.tagxedo.com/app.html> είτε και στα δύο. Στόχος είναι οι μαθητές να αυτοσχεδιάσουν, να εκφράσουν το συναίσθημα και τις εμπειρίες τους στις δημιουργίες τους και να επιλέξουν όποιο τρόπο θέλουν για να εκφραστούν.

Στο τέλος κατά την τελευταία ώρα, δημιουργείται με όλες τις εργασίες ένα λεύκωμα, παρουσιάζεται στην ολομέλεια της τάξης ή/και του σχολείου, αναρτάται στο ιστολόγιο της τάξης ή/και την ιστοσελίδα του σχολείου, εκτυπώνεται και αποτελεί μέρος της βιβλιοθήκης της τάξης.

2.4 Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση των μαθητών κινείται στους άξονες της συμμετοχής στις ομαδικές εργασίες και της συμβολής στη γενικότερη δουλειά της ομάδας τους, στην πληρότητα των αρχείων ΠΕΚ που αυτοί δημιουργούν, στον τρόπο παρουσίασης στην ολομέλεια, στη διάθεση να δημιουργήσουν το σχηματοποίημα, στην ικανότητα να εντοπίζουν τα χαρακτηριστικά του σχηματοποιήματος και τέλος στην ανάπτυξη του προφορικού και επιχειρηματολογικού τους λόγου.

2.5 Επίλογος

1. Το σενάριο στοχεύει να είναι ρεαλιστικό και εφαρμόσιμο από μαθητές της ηλικίας των 9 ετών, στους οποίους απευθύνεται. Για τον σκοπό αυτό επιλέχθηκαν δραστηριότητες και λογισμικά ελκυστικά στους μαθητές, τα οποία αναπτύσσουν διαφορετικές δεξιότητες και πρακτικές γραμματισμού. Επιτρέπει την τροποποίησή του και γιαυτό οι δραστηριότητες είναι ανεξάρτητες μεταξύ τους, ώστε να επιτρέπουν στον εκπαιδευτικό να επιλέγει αυτούσιες ή τροποποιημένες όποιες από αυτές εκτιμά ότι ανταποκρίνονται στα ενδιαφέροντα των μαθητών του και στις ανάγκες της τάξης του. Επίσης, ο κάθε εκπαιδευτικός έχει την ευχέρεια να επιλέξει λογισμικά της αρεσκείας του, για να υλοποιήσει τα προτεινόμενα φύλλα εργασίας. Οι παραπάνω δυνατότητες επέτρεψαν την εφαρμογή του σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες χωρίς δυσκολίες.

Αναφορές

- Braun, J., Femlund, P. and White, C. (1998). *Technology tools in the social studies classroom*. Wilsonville: Franklin, Beedle and Ass.
- Charp, S. (1998). Preparing the 21st Century Teacher. *The Journal*, 26(2), 6.
- Jeroski, S. (2005). *Research Report: The wireless Writing Program 2004- 2005*, Horison Research & Evaluation. Inc, Vancouver, BC
- Mitchell Institute, M. (2004). *One to One laptops in a High School Environment*, Senator George J Mitchell Scholarship Research Institute
- Richarson, W., (2006). «*Blogs, Wikis, Podcasts and other powerful web tools for classrooms*» Sage, Corvin Press
- Ross, S.M., Lowther, D.L. & Morrison G.M. (2001). *Anytime, Anywhere Learning: Final Evaluation of the laptop Program: Year 2*
- Weller, M., Pelger, C.& Mason, R.(2005). «*Use of innovative technologies on an e-learning course, Internet and Higher Education*», Vol. 8.
- Wenger, E. (1998). *Communities of practice: Learning, meaning, and identity*. New York: Cambridge University Press.
- Wenger, E., White, N.,& Smith, J. (2009). *Digital Habitats. Stewarding technology for communities*. Portland USA: CPSquare.
- White, C. (1997). Technology and social studies: An introduction. *Social Education*, 61(3), 147-49
- ΑΠΣ- ΔΕΠΠΣ (2003). *Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών-Διαθεματικό ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών*. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. <http://www.pi-schools.gr/programs/depps/> [9-7- 2010]
- Depover, C., Karsenti, T. & Κόμης, Β. (2010). *Διδασκαλία με χρήση της τεχνολογίας. Προώθηση της μάθησης, ανάπτυξης ικανοτήτων*. Αθήνα: Κλειδάριθμος
- ΕΑΙΤΥ (2007). *Επιμόρφωση εκπαιδευτικών στην χρήση και αξιοποίηση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διδακτική διαδικασία, Επιμορφωτικό υλικό για την εκπαίδευση των επιμορφωτών στα Πανεπιστημιακά Κέντρα Επιμόρφωσης*. Πάτρα: Ερευνητικό Ακαδημαϊκό Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών, Τομέας Επιμόρφωσης και Κατάρτισης.
- Ζωγραφάκη, Μ. & Χοντολίδου, Ε. (2007). *ΠΟΙΗΣΗ & ΤΡΑΓΟΥΔΙ, στο Διδακτικές προτάσεις για το μάθημα της λογοτεχνίας, Α΄ Γυμνασίου, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΟΠΑΙΔΩΝ 2002–2004, ΔΡΑΣΗ 2.5 Δημιουργία «εναλλακτικού» εκπαιδευτικού υλικού για το μάθημα της λογοτεχνίας Α΄ και Β΄ Γυμνασίου*

- ον. Υπεύθυνες δράσης: Βενετία Αποστολίδου & Ελένη Χοντολίδου, Διαθέσιμο: http://www.museduc.gr/docs/new/A_gimnasiou.doc [15.6.2013]
- Ι.Ε.Π. (2011), *Πρόγραμμα σπουδών για τη διδασκαλία της νεοελληνικής γλώσσας στην υποχρεωτική εκπαίδευση (Δημοτικό & Γυμνάσιο), Οδηγός για τον εκπαιδευτικό* <http://digitalschool.minedu.gov.gr/info/newps.php> [14-02-2013]
- Καπλάνη, Β. (2000) *Η ποίηση στο λύκειο: η περιπέτεια της ανάγνωσης», στο Ομάδα Έρευνας για τη Διδασκαλία της Λογοτεχνίας. Διαβάζοντας λογοτεχνία στο σχολείο: μια νέα πρόταση διδασκαλίας / Βενετία Αποστολίδου, Βικτωρία Καπλάνη και Ελένη Χοντολίδου (επιμ). Αθήνα: τυπωθήτω–Γιώργος Δαρδανός*
- Vygotsky, L. (1993). *Γλώσσα και σκέψη*. Αθήνα: Γνώση.

Abstract

The continuous growth of Information and Communications Technologies (ICT) and the explosion of Internet create a dynamic environment enhancing the potential to be introduced in the educational process. This paper attempts to describes a comprehensive educational proposal for the poetry in Greek language course of the third class of elementary school, aiming to incorporate ICT as part of the learning process in a constructive manner and highlight the added value of ICT in new literacy introduction and critical literacy development. The main objective of this effort is to encourage instructors to introduce new technologies in their daily practice utilizing simple applications that can serve the aforementioned goals.

Keywords: ICT, poetry, educationa proposal, third class of elementary school